

1.Sfera de aplicare în funcție de părți

- Hotărârea din data de 03.09.2015, Costea, C-110/14 : avocatul profesionist îl garantează pe avocatul-consumator. Verdict : intră în sfera de aplicare a Directivei

- Tarcău C 74/15 Ordonanță din 19.11.2015 : fideiusorul/garantul imobiliar garantează o societate comercială (SRL constituit de fiul garantului..). Verdict : intră în sfera de aplicare a Directivei. Problemă : dar avalistul biletului de ordin emis în garantarea unui credit comercial, avalistul reacționând în calitate de profesionist și neavând raport funcțional cu emitentul-comerțiant ? Beneficiarul BO-ului trebuie să-l informeze pe avalist ? Caracterul abstract al BO-ului exonerează creditorul profesionist de asemenea corvoadă ?

- Bucura C 348/14, Hotărârea din 9 iulie 2015

- 1) **Articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 87/102/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1986 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum, astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998, și articolul 2 litera (b) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că intră sub incidența noțiunii „consumator” în sensul acestor dispoziții persoana fizică ce se află în situația de codebitor în cadrul unui contract încheiat cu un profesionist, atât timp cât acționează în scopuri care pot fi considerate ca fiind în afara meseriei sau a profesiei sale.**

2. Sfera de aplicare în funcție de obiectul clauzei

Problema obiectului principal al contractului

Kasler – C 26/13 Hotărâre din 30 iulie 2014

- termenii „obiectul principal al contractului” nu acoperă o clauză, cuprinsă într-un contract de împrumut încheiat în monedă străină între un vânzător sau un furnizor și un consumator și care nu a făcut obiectul unei negocieri individuale, precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia pentru calcularea ratelor împrumutului se aplică cursul de schimb la vânzare al acestei valute, decât în cazul în care se constată – ceea ce revine în sarcina instanței de trimitere să verifice având în vedere natura, economia generală și prevederile contractului, precum și contextul său juridic și factual – că respectiva clauză stabilește o prestație esențială a acestui contract care, ca atare, îl caracterizează;
- o astfel de clauză, în măsura în care cuprinde o obligație pecuniară a consumatorului de a plăti, în cadrul ratelor împrumutului, sumele care rezultă din diferența dintre cursul de schimb la vânzare și cursul de schimb la cumpărare ale monedei străine, nu poate fi considerată ca cuprinzând o „remunerație” al cărei caracter adecvat în calitate de contrapartidă a unei prestații efectuate de împrumutător să nu poată face obiectul unei aprecieri pentru a se stabili dacă este abuzivă în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 93/13.

Deci, în Cauza Kasler, pe un credit accesat și rambursat în HUF, dar evaluat în CHF, CJUE nu exclude incidența art.4 din Directivă. Instanța națională are libertatea/obligația de a constata că un asemenea mecanism de evaluare a creditului ține de o prestație esențială având în vedere **natura, economia generală și prevederile contractului, precum și contextul său juridic și factual**

Referință internă : Francii elvețieni și înghețarea cursului....În cazul românesc, apar CHF în conturi...ei sunt obținuți de instituția de credit prin finanțare externă și trebuie restituiți ca CHF...

Atenție, problema nu este doar de CHF, ci și de Euro....

Minuta de practică neunitară de la Cluj 5-6 noiembrie 2015. Concluzii pe tema francului elvețian

CONCLUZII:

Participanții au fost în unanimitate de acord cu opinia formatorilor INM potrivit căreia nu poate fi acceptată o soluție care mixează cele două instituții: **nulitatea** clauze abuzive (cu consecința prevăzută la art. 1255 alin. 2, respectiv înlocuirea cu norma legală supletivă preexistentă) și **adaptarea** contractului, potrivit teoriei impreviziunii, care pleacă de la ipoteza unui contract (unor clauze contractuale) valabile.

În ceea ce privește aplicarea teoriei impreviziunii, se poate reține o practică majoritară a soluțiilor de respingere și caracterul izolat al soluțiilor de admitere.

Cu toate acestea, participanții au considerat necesară promovarea unui RIL pe următoarele două aspecte:

- Aplicarea teoriei impreviziunii pentru contractele încheiate anterior intrării în vigoare a noului Cod civil
- Caracterul de eveniment imprevizibil al evoluției francului elvețian în perioada 2007-2015.

Factori...perturbatori – surse de detensionare a dezbaterii axate pe Dreptul Uniunii/Directivă : legislație internă recentă : Legea 77/2016 în vigoare, Legea nr.151/2015 (încă neintrată în vigoare).

C 143/13 Matei Volksbank, 26.02.2015 – comision de risc și clauză de modificare unilaterală a dobânzii

Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, termenii „obiectul [principal al] contractului” și „caracterul adecvat al prețului sau remunerației, pe de o parte, față de serviciile sau de bunurile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte,” nu acoperă, în principiu, tipuri de clauze care

figurează în contracte de credit încheiate între un vânzător sau furnizor și consumatori, precum cele în discuție în litigiul principal, care, pe de o parte, permit, în anumite condiții, creditorului să modifice în mod unilateral rata dobânzii și, pe de altă parte, prevăd un „comision de risc” perceput de acesta. Revine însă instanței de trimitere sarcina să verifice această calificare a clauzelor contractuale menționate având în vedere natura, economia generală și stipulațiile contractelor vizate, precum și contextul juridic și factual în care se înscriu acestea.

Concluzie : instanța națională are temei să excludă cele două clauze din obiectul principal al contractului în sensul Directivei, dar ar trebui să justifice de ce face/nu face excluderea..CJUE nu exclude ca, în funcție de criteriile enunțate, aceste clauze să facă parte din obiectul principal al contractului...a propos de o dobândă aferentă unui credit pe 25 ani....

3. Sfera de aplicare în funcție de natura procedurii

procedură de drept comun : acțiune în pretenții/acțiune în constatarea caracterului abuziv al clauzei

proceduri judiciare speciale : ordonanța de plată, cereri de valoare redusă

procedura arbitrajului (Asturcom, clauza abuzivă de arbitraj invocată în încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale...

procedura insolvenței (persoanei fizice)

proceduri judiciare-incidente în executarea silită : (încuviințarea executării silite, contestația la executare, validarea popririi)

Noutăți : procedura insolvenței persoanei fizice.

Hotărârea din 21 aprilie 2016 Radlinger și Radlingerova vs. FINWAY - C 377/14

- 1) Articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări procedurale naționale precum cea în discuție în litigiul

principal, care, într-o procedură de insolvență, pe de o parte, nu permite instanței sesizate cu această procedură să examineze din oficiu caracterul eventual abuziv al clauzelor contractuale din care provin creanțele declarate în cadrul procedurii menționate, cu toate că această instanță dispune de elementele de drept și de fapt necesare în acest scop, și care, pe de altă parte, permite instanței amintite să examineze doar creanțele negarantate și numai pentru un număr limitat de motive, legate de prescrierea sau de stingerea lor.

Atenție la Legea nr.151/2015 – obiectul contestării tabelului preliminar de creanțe (art.24 și art.53)

Dar, atenție și la paragraful nr.2 al dispozitivului...

- 2) **Articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului trebuie interpretat în sensul că o instanță națională sesizată cu un litigiu referitor la creanțe care provin dintr-un contract de credit în sensul acestei directive trebuie să examineze din oficiu respectarea obligației de informare prevăzute la această dispoziție și să stabilească consecințele care decurg în conformitate cu legislația națională din încălcarea acestei obligații, cu condiția ca sancțiunile să respecte cerințele prevăzute la articolul 23 din directiva menționată.**

Deci instanța română, în cazul contestației la tabelul preliminar are o asemenea obligație ? Căci administratorul procedurii/lichidatorul de active nu o are...

incidente judiciare în executarea silită :

încuviințarea executării silită : mediu adecvat pentru înlăturarea clauzei abuzive (în forma respingerii cererii ori, după caz, a admiterii doar pentru o parte din suma pretinsă) ?

Asturcom C 40/08, Hotărârea din 06.10.2009 pune în valoare echivalența, ceea ce, în cazul nostru, ...nu este cazul..Instanța de încuviințare nu poate evalua condiții de fond ale înscrisurilor extrajudiciare...

Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretată în sensul că o instanță națională sesizată cu o cerere de executare silită a unei hotărâri arbitrale care a dobândit autoritatea de lucru judecat, pronunțată în lipsa

consumatorului, este obligată, de îndată ce dispune de elementele de drept și de fapt necesare în acest scop, să aprecieze din oficiu caracterul abuziv al clauzei arbitrale cuprinse într-un contract încheiat între un vânzător sau un furnizor și un consumator, în măsura în care, potrivit normelor de procedură interne, aceasta poate realiza o asemenea apreciere în cadrul unor acțiuni similare de natură internă. În cazul în care aceasta este situația, revine acestei instanțe sarcina de a stabili toate consecințele care decurg de aici potrivit dreptului intern pentru a se asigura că respectiva clauză nu creează obligații pentru consumator.

Banif C 472/2011, Hotărârea din 21 februarie 2013

- 1) **Articolul 6 alineatul (1) și articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că instanța națională care a constatat din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale nu are obligația, pentru a putea stabili consecințele acestei constatări, să aștepte ca consumatorul, informat cu privire la drepturile sale, să prezinte o declarație prin care să solicite anularea clauzei menționate. Cu toate acestea, principiul contradictorialității impune, în regulă generală, instanței naționale care a constatat din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale să informeze părțile în litigiu cu privire la acest aspect și să le dea posibilitatea să îl discute în contradictoriu, potrivit modalităților prevăzute în această privință de normele naționale de procedură.**

Concluzii :

Aspectul procedural : avem nevoie de cadrul unei discuții în contradictoriu. Ceea ce este incompatibil cu procedura încuviințării...or, autonomia procedurală se impune...

Aspectul de fond : dacă legislația internă nu dă competență instanței care dă ok-ul pe încuviințare să intre în aspecte de fond (clauza, abuzivă, atributivă de competență) în general, nu trebuie să se facă o breșă specială pentru clauze abuzive

Dar, dacă procedura încuviințării nu permite discuția pe clauze abuzive..., atunci care ar fi remediul ?

Parametru CJUE : Morcillo 1 Hot. 17 iulie 2014, C 169/14

Articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune unui sistem de executare

silită precum cel în discuție în litigiul principal, care prevede că o procedură de executare ipotecară nu poate fi suspendată de instanța de fond, aceasta putând, în decizia sa finală, cel mult să acorde o indemnizație compensatorie pentru prejudiciul suferit de consumator, în măsura în care acesta din urmă, în calitate de debitor urmărit, nu poate ataca cu apel decizia prin care a fost respinsă opoziția sa împotriva acestei executări, în timp ce vânzătorul sau furnizorul, creditor urmăritor, poate exercita această cale de atac împotriva deciziei prin care se pune capăt procedurii sau prin care este declarată inaplicabilă o clauză abuzivă.

Interpretarea deciziei CJUE :

CJUE nu critică posibilitatea în sine ca o procedură execuțională să fie exceptată atât de la suspendare, cât și de la anulare, contestatorul-consumator având dreptul doar la despăgubiri. Se critică aceste reguli atunci când SE CUMULEAZĂ cu soluția, ASIMETRICĂ, de a oferi cale de atac doar profesionistului, nu și consumatorului împotriva hotărârii prin care se examinează impedimentul la executare creat de existența unei pretinse clauze abuzive.

Impactul deciziei asupra legislației naționale

procedura execuțională (cu o relativ scurtă paranteză) este una filtrată judiciar și, oricum, se efectuează printr-o persoană supusă controlului MJ.

Parametrul Kusionova C 34/2013, Hotărârea din 10 septembrie 2014

- 1) **Dispozițiile Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care permite recuperarea unei creanțe, întemeiată pe clauze contractuale eventual abuzive, prin executarea extrajudiciară a unei garanții care grevează bunul imobiliar dat în garanție de consumator, în măsura în care această reglementare nu face practic imposibilă sau excesiv de dificilă apărarea drepturilor conferite consumatorului de această directivă, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.**

A se vedea paragrafele 13-19 din Kusionova pentru a vedea ce înseamnă executarea extrajudiciară a unui imobil ipotecat

consumatorul are dreptul de a formula contestație la executare în care să invoce existența clauzei abuzive (art.399 C.proc.civ.1865, respectiv art.713 alin.2

NCPC). Soluția este cu apel. În privința motivului legat de clauza abuzivă, contestația este scutită de taxă de timbru (art.29 OUG nr.80/2013). Dar creditorul care exercită calea de atac ? Problema termenului – 15 zile sau.....oricând (contestație la titlu) ? Problema disjungerii....nu cumva aduce atingere CJUE-ului ? Dacă se cere anularea executării silite a cumpărătorului în temeiul unui contract titlu executoriu nul absolut, având valoarea de 201.000 de lei, vom disjunge ? Principiul echivalenței în pericol....

consumatorul are dreptul să ceară suspendarea executării până la soluționarea contestației (în două trepte procedurale succesive). Nu este scutit de cauciune, dar încă nu avem CJUE sau CEDO în acest sens

chiar dacă i se respinge cererea de suspendare a executării, nu pierde dreptul de a obține anularea executării silite cu consecința, automată în materie imobiliară, a întoarcerii executării silite. Adjudecatarul are protecție doar în caz de evicțiune, iar accesul său la dosarul de executare este foarte limitat. El nu poate face evaluări, ci supoziții...

DECI :FAPTUL CĂ ÎNCHEIEREA DE ADMITERE A CERERII DE ÎNCUVIINȚARE A EXECUTĂRII SILITE SE DĂ FĂRĂ CALE DE ATAC (din partea debitorului...) nu închide subiectul

4. Intervenția judecătorului. Consecințe directe asupra contractului și consecințe, mediate, asupra modului de soluționare a procedurii în cadrul căreia s-a pus problema..

Consecință directă :

Clauza abuzivă nu poate fi ..redușă, ea se înlătură cu totul.

Pe locul rămas gol se poate așeza norma legală supletivă, dacă ea există...

Caz practic : dobânda

Când este abuzivă ? CJUE NU definește disproporția...

Hotărârea din 21 aprilie 2016 Radlinger și Radlingerova vs. FINWAY - C 377/14

- 41 În sfârșit, instanța de trimitere ridică problema cum trebuie analizate, din perspectiva cerințelor Directivei 93/13, clauzele unui contract încheiat între un profesionist și un consumator, precum cel în discuție în litigiul principal, care prevede că, în cazul întârzierii la plată, creditorul va putea solicita debitorului rambursarea imediată a întregului credit în cauză, inclusiv dobânzile și onorariile viitoare ale creditorului, plata unei penalități contractuale de 0,2 % la suma principală pe fiecare zi și parte de zi de întârziere și, în cazul în care acest debitor ar invoca o întârziere mai mare de o lună, plata unei penalități contractuale forfetare de 117 000 CZK (aproximativ 4 300 de euro).

Dar întrebarea nr.6 sună așa :

- 6) În cazul în care se constată că penalitățile contractuale sunt abuzive, este necesară anularea tuturor penalităților individuale care, doar luate în considerare împreună, au determinat instanța să concluzioneze că valoarea compensației a fost disproporționată în sensul punctului 1 litera (e) din anexa la Directiva 93/13 sau este necesară anularea numai a unora dintre acestea (și, în acest caz, pe baza căror criterii)?”

Răspuns CJUE

- 4) **Dispozițiile Directivei 93/13 trebuie interpretate în sensul că, pentru a aprecia caracterul disproporționat de mare, în sensul punctului 1 litera (e) din anexa la această directivă, al sumei solicitate drept compensație de la consumatorul care nu și-a îndeplinit obligația, trebuie analizat efectul cumulativ al tuturor clauzelor aferente acesteia care figurează în contractul respectiv, indiferent dacă creditorul urmărește efectiv respectarea în întregime a fiecăreia dintre ele, și că, dacă este cazul, instanțele naționale au sarcina de a stabili, potrivit articolului 6 alineatul (1) din directiva menționată, toate consecințele care decurg din constatarea caracterului abuziv al anumitor clauze, înlăturând fiecare clauză dintre cele al căror caracter abuziv a fost recunoscut, pentru a se asigura că ele nu creează obligații pentru consumator.**

Efectul intervenției . exclusiv distructiv...

Banco Espanol C 618/2010, Hot.14.06.2012: Instanța nu poate reduce penalitatea abuzivă la o penalitate concepută ca fiind rezonabilă (dobânda penalizatoare..)

- 2) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru, precum articolul 83 din Decretul legislativ regal 1/2007 de aprobare a formei modificate a Legii generale privind protecția consumatorilor și a utilizatorilor și a altor legi complementare (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) din 16 noiembrie 2007, care permite instanței naționale, atunci când constată nulitatea unei clauze abuzive cuprinse într-un contract încheiat între un vânzător sau un furnizor și un consumator, să completeze respectivul contract modificând conținutul acestei clauze.**

Excepție : legea oferă un plafon/temei de reducere....Hot 21.06.2015 Unicaja

Discuție asupra clauzei penale...Este în NCC. Art.1541 coroborat cu art.1177 ...dar completarea cu NCC este în favoarea cui ? În plus, premisa nulității exclude mecanismul reducerii....clauza penală nulă nu este susceptibilă de reducere...

Norma legală supletivă, dacă există, îi ia locul...

Kassler

- 3) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care un contract încheiat între un vânzător sau un furnizor și un consumator nu poate continua să existe după eliminarea unei clauze abuzive, această dispoziție nu se**

opune unei norme de drept național care permite instanței naționale să remedieze nulitatea clauzei respective prin înlocuirea acesteia cu o dispoziție de drept național cu caracter supletiv.

1bis. Delimitarea clauzelor abuzive de clauze privind obiectul principal al contractului.. parag.37 din Van Hove – definiția incapacității totale de muncă, nu altceva decât riscul asigurat..., atenție la costul primei de asigurare...- natura, economia generală și ansamblul prevederilor contractului, precum și contextul său juridic și factual (a se vedea în acest sens Hotărârea Kásler și Káslerné Rábai, Caja de Ahorros pct. 1 din Dispozitiv : Directiva scutește de control obiectul principal al contractului, dar cenzura sub aspectul abuzului chiar și pe obiectul principal al contractului poate fi introdusă intern. Directiva este ...minimală..nu maximală în favoarea consumatorului...

6.Raportul dintre reducerea clauzei penale, conceptul de clauză penală abuzivă (directivă), penalitatea nulă de drept (OG nr.13/2011 sau...O.G. nr.9/2000) și interdicția moderării clauzei abuzive...

4.Variante în cazul înlăturării clauzei abuzive privind dobânda variabilă fără indicarea unor criterii previzibile de modificare (oscilații ICCJ, atenție la cauza BCR, atenție la Unicaja, dar și altele în care CJUE spune că o dată înlăturată clauza abuzivă, se face loc normelor supletive..- dar dacă nu există..? – dar nu unei norme create de instanță...De evitat soluția de a invita părțile să negocieze..ele nu negociază, atenție efectele negocierii sunt retroactive, nu de la data hotărârii...Banco Espanol spune că o lege care permite instanței, fără niciun criteriu clar, să facă AJUSTĂRI, la bunul ei plac,

nefiind o reglementare care să arate gradul de ponderare...nu este în regulă...creează profesionistului tentația încercării, a supralicitării...

3.Necesitatea înlăturării prezumției de clauză abuzivă prin probe în sensul negocierii. Atenție, sarcina probei este imposibilă : 1. Sarcina revine băncii, iar 2. proba se face prin înscrisuri (a se vedea Cazul Hercesa..) Decizie de speță ICCJ

4.Atenție la versiunea Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive. Art.12-13 nu erau, în aceeași formă, în anii 2005-2009....Impunea Directiva, ca transpunere, soluția NULITĂȚII ABSOLUTE parțiale ? Corelația, inclusiv prin prisma aplicării legii în timp, cu nulitatea parțială/clauze considerate nescrise

13.Este corectă soluția disjungerii contestației în...contestație ca atare și calcul al caracterului abuziv al clauzei ? Poate instanța de executare să elaboreze un grafic de rambursare ?

9.Bombă cu ceas : imprescriptibilitatea acțiunii în restituire (atenție la ce s-a decis la Craiova...) Cofidis dispozitiv – nu contează că a expirat termenul contractului...EVIDENT CĂ NU.

Cofidis C 473 din 2000, Hotărârea din 21 noiembrie 2002

Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts precludes a national provision which, in proceedings brought by a seller or supplier against a consumer on the basis of a contract concluded between them, prohibits the national court, on expiry of a limitation period, from finding, of its own motion or following a plea raised by the consumer, that a term of the contract is unfair.

Matei vs. Volksbank (atenție la poziția lui Bercea..) CJUE începe să intre în obiectul principal al contractului dacă apreciază că nu există o evaluare a caracterului adecvat al remunerației pentru serviciul prestat...pentru că nu există serviciu, de fapt...

8. Clauza de competență teritorială în litigiile privind consumatorii..atenție la NCPC și la eventuala ei retroactivitate

Atenție la pag.1-11 din Minuta de practică neunitară de la Cluj 5-6 noiembrie 2015 – cele 3 probleme pe clauze abuzive

1. Anularea clauzelor abuzive în contractele bancare. Repunere în situația anterioară. Caracterul prescriptibil sau imprescriptibil al cererii de repunere în situația anterioară prin restituirea ratelor sau a acelei părți din ratele achitate băncii în baza unei clauze declarată nulă absolut.

9.(im)prescriptibilitatea restituirii prestațiilor executate pe temeiul unei clauze abuzive – Craiova, aprilie 2015 DA, imprescriptibile – atenție și la versiunile succesive ale Legii nr.193 din 2000 (la nivel de 2008 nu avem referire la nulitatea absolută !!!) Până la sfârșit, contează nu când am plătit, ci când AM ȘTIUT CU CERTITUDINE CĂ PLATA ERA NEDATORATĂ...

2. Acțiune având ca obiect constatarea caracterului abuziv al unor clauze din contractele de credit bancare. Competența teritorială în cazul în care, în contractele respective, s-a stabilit instanța competentă teritorial.

competența materială și teritorială. Pe competența teritorială, cererile introduse înaintea de NCPC se duc pe jurisprudența CJUE (Oceano și Panon argumente pentru caracterul abuziv al clauzei atributive de competență...), iar, după, avem art.126 alin.2 NCPC. Pe competența materială

3. Admisibilitatea cererilor de stabilire pe cale judiciară a ratei dobânzii și/sau a conversiei creditului din CHF/EUR în RON. Criterii de stabilire a ratei dobânzii

4.Problema dobânzii stipulate ca dobândă variabilă...marja băncii, criteriu imprevizibil... Este admisibilă dobânda legală atunci când împrumutul se restituie în dobândă străină ? Cică nu, într-o opinie..(atenție la analiza OG nr.13/2011...a propos, nu cumva se aplică O.G. nr.9/2000 ....? discuție pe LPA NCC...dacă cumva este o problemă de punere în aplicare a NCC.....căci nu este în discuție NCC, ci o susccesiune de legi civile speciale...

Soluția invitării părților la negocieri....

Interesant că și problema asta a fost la Craiova....!!!! Deci Clujul s-a alimentat din Craiova...

Punct de vedere INM : nu merge Unicaja, pentru că avem ...art.1255 alin.2 NCC:..OARE ÎL AVEM ??? Pentru ce contracte.....ratione temporis...?

OPINIILE PARTICIPANȚILOR:

Participanții au arătat că există o practică foarte bogată în sensul respingerii acestor acțiuni. Au fost identificate un număr de șase hotărâri de admitere, dar a căror motivare nu este cunoscută încă.

Domnul judecător Adrian Bordea, membru CSM a opinat în sensul că teoria impreviziunii era aplicabilă și potrivit vechiului Cod civil și că se poate discuta despre restabilirea echilibrului contractual potrivit principiului rebus sic stantibus.

Reprezentanta Curții de Apel Târgu Mureș a arătat că, în Kauza Kasler se face referire la "caracterul imprevizibil" în contextul francului elvețian.

Formatorul INM a arătat că referirea din cauza Kasler este făcută în contextul explicării înțelesului noțiunii de "caracter clar și inteligibil" și are în vedere predictibilitatea clauzei, în sensul de reprezentarea exactă a consecințelor mecanismului contractual, iar nu ideea de imprevizibilitate în sensul de eveniment imprevizibil, independent de voința părților (evenimeent de hardship).

Reprezentantul PÎCCJ a arătat că există disponibilitate pentru promovarea unui RIL, dacă există hotărâri definitive suficiente și într-un sens și în celălalt. Domnul judecător Adrian Bordea a apreciat, de asemenea, că ar fi oportună promovarea unui RIL.

CONCLUZII:

Participanții au fost în unanimitate de acord cu opinia formatorilor INM potrivit căreia nu poate fi acceptată o soluție care mixează cele două instituții: **nulitatea** clauze abuzive (cu consecința prevăzută la art. 1255 alin. 2, respectiv înlocuirea cu norma legală supletivă preexistentă) și **adaptarea** contractului, potrivit teoriei impreviziunii, care pleacă de la ipoteza unui contract (unor clauze contractuale) valabile.

În ceea ce privește aplicarea teoriei impreviziunii, se poate reține o practică majoritară a soluțiilor de respingere și caracterul izolat al soluțiilor de admitere.

Cu toate acestea, participanții au considerat necesară promovarea unui RIL pe următoarele două aspecte:

- Aplicarea teoriei impreviziunii pentru contractele încheiate anterior intrării în vigoare a noului Cod civil
- Caracterul de eveniment imprevizibil al evoluției francului elvețian în perioada 2007-2015.